

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.

Ünnep.

Ünnepet ül ma Szigetvár városa. A kulturának a nemzeti művelődésnek szent ünnepét. Zászló díszöltött a város, fényes pompa külsőleg, de bensőség is szívből és ünnepel ma Szigetvár minden egyes polgára.

Az öröm kifejezése ül ma az arczokon, a lelkesedés leirhatatlan, belátja mindenki azt, hogy mily kincset nyertünk mi a kulturának eme szent templomában.

A határszéli város mely hivatva van védbástyául szolgálni és kötelességet leljesíteni a jövőben most annál inkább meg fogja tenni ezt.

Az ünnepi szónoknak Dr. Szabó Istvánnak ma elhangzott és itt következő beszéde a legszebb és legigazabb kifejezője a mai nap fontosságának.

Tekintetes Tanfelügyelő ur mélyen tisztelt vendégkoszoru!

Szigetvár képviselő-testülete bizta rám azt a kiténtető feladatot, hogy önöket a város nevében üdvözöljem. Szébb alkalom, hogy ezt szívem egész melegevel tolmácsoljam, alig kinálkozhatnék, mint a mai, midőn e díszes épület mint a tudományok esarnoka, polgári iskola ezimen ünnepélyesen fölavattatik és a közhasználatnak, rendeletésének átadatik.

Régi vágya a városnak megy ma teljedsébe. Örömnök nem kevesebb, mint a gyöngyhalászé, mikor az első gyöngyszemet megtalálta: Ez az iskola kikötője annak a sok hő óhajnak, mely évek hosszú során át kalandozott a reménység és törekvés tengerén, s a mely első jutalomkép látszik megeleni a sors kezében azért a hősi önfel-

doztatásért, amelyet Zrínyi és társai e helyen a hazáért és a kulturáért szenvedtek. 335 év repült el a nagy gyász óta e város fölött anélkül, hogy följegyzésre méltó esemény nyomot hagyott volna itt, mintha a golyó, mely átfurta a legvitézebb szívet a muzsa kezéből is kiütötte volna a vésőt a tollat. Kegyelet és igyekezet pedig nem hiányzott az utódoknál, nemzedék után követett el mindent hogy az a dicsfény melylyel az ősök vitézsége besugarazta e földet, el ne homályosuljon, és hogy ezen a véráztatott földön a jólét alapjai is megvettesenek. Sajnos, a viszonyok nem kedveztek e törekvésnek, és sok honfiai érzés, sok jóakarát, sok tervezgetés és áldozatkészség került hant alá, amíg idáig jutottunk.

De látunk végre termést amelyet az a mag idézett elő amit egy madár ejtett el. Igen, egy madár, a lelkesedés. Ahova emberi szem nem lát ahova emberi kéz nem ér és oda felszáll a madár, amit munka, szorgalom és erős akarat századokon át létre nem hozhatott, azt néhány év alatt megteremtette a lelkesedés. Ezredéves fennállásunkat ünnepeztük, amikor egyik lelkes polgártársunk ajkairól elröppent a gyújtó szózat: létesítsünk polgári iskolai alapot. E szózat hullámzásba hozta a kedélyeket, a mag termő talajra esett. Szegény gazdag elhozta filléreit az eszme oltárára, csakhamar a jótékony-ság nemtője is tele marokkal jelent meg, és ime rövid hat év után, testé vált ige előtt emelhetünk kalapot.

Magasztos érzés hatja át a lelket, midőn a célnál, valamely jól végzett munka előtt állunk. Magasztos érzés mely hosszas reménykedés és tartós küzdelmen szűrődött át, s amelynek megfestéséhez valóban Munkácsy esetjére volna szükségem.

Hogy mit jelent egy közép iskola városunk erkölcsi és anyagi életében, azt tudja mindenki, aki a létérti küzdelem mai követelményeivel tisztában van. Az emberiség haladásának és jövődő boldogulásának kulcsa a műveltség. A történelem is tanusítja

hogy valamely nép előmenetele minden korban attól függött, hogy mily távolra vagy mily közelre sodorta jó vagy balsorsra, vagy a saját ügyessége azokhoz a forrásokhoz, amelyekből szellemi fejlődéséhez táplálékot meríthetett. A nemzetek ma nem csak a csatatéren küzdenek és véreznak el, de amely harcokban minden fajnak legjobb és legszükségesebb fegyvere a tudás. Amint a költő mondja:

Tudás a lelke a világnak
Népeknek fundamentuma,
S az iskola a föld kerekég
Legeslegszenőbb temploma
S minden gyilkos fegyvereknél
A palavessző többet ér,
S nagyobb az utolsó tanító
Mint a legelső hadvezér.

Valóban a 20. századhoz méltó ideális felfogása a tanügy értékének, ideális felbecsülése a tanítók hivatásának. Ébresztő szózatul irható fel az örök béke zászlójára. Ily eszményi magasból nézve a dolgokat, bátran kérdehetjük: Elutasíthatja e magától bármely állam azt a kötelességet, hogy a nemzeti lét biztonságát a legerősebb oszlopokkal, tanintézetekkel lássa el? Megvonhatja e bármely szülő gyermekétől azt a műveltséget, amely kenyérkeresetéhez és polgári kötelességének teljesítéséhez okvetlen szükséges? És szabad e egy gyermeknek is iskolakerülőnek lenni, s a tudás fegyvere nélkül kilépni az élet küzdőterére kitenni magát a biztos eltiportatásnak? Nem szabad.

A magyar nemzet elfoglalta már tényezői szerepét a világversenyben nem csak létérdekünk de faji büszkeségünk is megköveteli, hogy utolsók ne maradjunk.

Es teszi megfoghatóvá, hogy a műveltségnek a különböző foglalkozásokához és a különböző életfeladatokhoz kell simulnia. A megosztó társadalmi munkakör megfelelően megosztott műveltséget igényel ami továbbá a különféle irányu tanintézetek szükségességét és jogosságát okolja meg. Ha gymnasium, reáliskola polgári iskola és a több

A Béka-boltban

Pécs, Irgalmasok-utca 10.

Óriási nagyraktár férfi szövetekben

u. m. finom téli kabátoknak, valamint cheviott, gráci loden öltönyökre.

Dus raktár, van női szövetekben vászon kanavász, chiffon és menyaszszonyi kelengyékben.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

tanintézetek különböző rendszerin végigné-
zük, ha a kulturális reformmunkálatokat,
melyek a tanférfiakat folyton foglalkoztatják
figyelemmel kísérjük, fel kell ismernünk köz-
oktatásügyi kormányzatunk abbelli törekvé-
sét, hogy a modern szükségletekkel, a poli-
tikai a társadalmi a nemzetgazdasági fejlő-
désekkel lépést kíván tartani, föl kell ismer-
nünk, hogy szakadtatlanul gondoskodik az
egyéni és nemzeti érvényesülés föltételeiről.
Igy amidőn Szigetváron is épen polgári is-
kolát nyit bizonyára tisztában van azokkal
az okokkal, amelyeknél fogva ezen gyakor-
latibb irányu tanintézetnek amazokkal szem-
ben előnyt adott. A közélet ugyan csak ki-
ábrándító példákban mutatja be, az egye-
temre való tudulás káros voltát a sok állás-
nélküli diplomás ember élő tanubizonyítást
tehet arról, hogy termelésünk ebben az irány-
ban már is nagyobb, mint mennyit a köz-
élet elfogyaszthat, és ami a kétségeskedőket
is meggyőzheti afelől hogy polgári iskolai
műveltséggel ugy az ipari, mint a kereske-
delmi és közgazdasági pályán több ered-
mény érhető el, s talán több kilátás van a
jólétre és a boldogulásra.

Ha tudjuk, hogy Anglia hatalmának és
gazdaságának nagyságát kereskedelmének
szönheti vagyis annak az egészséges köz-
szellemnek mely nem csak népénél de ma-
gasabb köreinél sőt arisztokracziájával is, a
kereskedés iránt való előszeretettel nyilván-
ul ha figyelembe vesszük, hogy Németország
óriási fellendülését az utolsó évtizedben,
szintén a kifejtett kereskedelem idézte elő,
előttünk fekszik a kereskedelmi szellem mér-
hetlen jó hatása a közgazdasági és általában
az egész nyilvános életre. S ha tudjuk hogy
a kereskedelmi szakiskolákban nyerendő mű-
veltséghez az alapot megadni, leginkább a
a polgári iskola van hívva, akkor ennek az
intézetnek nagy fontossága a magyar nem-
zeti közéletre ugyancsak nyilvánvaló.

Ezeket mérlegelve polgári iskolánk jö-
vőjét illetőleg is mély megnyugvással és tel-
jes bizalommal vagyok eltelve a N. m. val-
lás és közoktatásügyi miniszter ur iránt ki-
nek az ország közoktatásügye körül szerzett
érdemért sorakoztatva önkéntelenül is rho-
dusi világitó szoborra kell gondolnom, mely-
re fölnézni igen, de járni csak alatta lehet.
Azon miniszter iránt, aki ezen iskola felál-
lításával midőn egyrészt városunk iránt a
legnagyobb jóakaratót tanúsította másrészt
mint igazi hadvezér gondoskodott itt az
ország határszélén a magyar műveltség vé-
delméről katonáit a magyar tanítókat állit-
ván a bástyákra az idegen kultúra netáni
inváziója elé, s akki azzal, hogy városunkat
egy nagy vidék szellemi központjává tette,
örök hálára kötelezett bennünket.

Ugy hiszem e mai ünnepély csonka
maradna ha ő nagyméltóság, dr. Wlasics
Gyula közoktatásügyi miniszter urnak, vá-
rosnak diszpolgárának, ezen nem csak a
város érdeke és jólétére, de az egész ország
közművelődésére kiható böles intézkedéseért
ez alkalommal is hálás elismerésünket nem
nyilvánítanám, valamint mulasztást követnék
el, ha szívből fakadó köszönetet nem mon-
danék Nsgos Biedermann Rezső lovag szin-
tén városunk diszpolgára és Olay Lajos or-
szággyűlési képviselő uraknak, ugy mind-
azoknak, kik városunkat ezen intézet létre-
hozása körül akár erkölcsileg akár anyagilag
támogatni szívesek voltak.

Adja az ég hogy a hozott áldozat
hasznos befektetésül szolgáljon a közműve-
lődés felvirágoztatására és hogy kamatozzon
bőven az ifjuság előhaladásával és boldogu-
lásával az élet küzdelmeiben.

Kivánom, hogy ez intézet legyen isko-
kylája a valódi magyar műveltségnek, legyen
olája a valódi magyar hazafiságnak. A ha-
zafias tanárok feladata leendő tanítványaik
lelkébe becsepegtetni azt a tudatot, hogy
nyelvében él a nemzet, és hogy földet talál
az ember mindenütt, de hazát nem. Kivá-
nom, hogy ezredek multán is hangozzék és
csakis egyedül hangozzék itt az édes ma-
gyar szó, és hogy ezredek multán is egy ha-
talmatlan magyar állam kebelén legyen boldog
az az utónemzedék amelynek számára mi
ezen díszes épületet emeltük, s amelyet
ezennel a város nevében a magyar állam
tulajdonába átadni szerencsés vagyok mely
tisztellel kérve annak itt jelenlevő képví-
selőjét A tekintetes tanfelügyelő urat hogy
azt átvenni és mint Szigetvári polgári isko-
láját megnyitottnak nyilvánítani szieskodjék.

Története a szigetvári állami polg. fiú iskola keletkezésének.

Irta: Vargha Sándor

Midőn Szigetvár nagyközség képviselő-
testülete Magyarország ezer éves fennállásá-
nak ünneplése végett 1896. évi május 10-én
diszkozyűlést tartott; fellekesülve a
mult dicsőséges napjain és erős hittel
nemzetünk további fennmaradásában, felme-
rült az eszme hogy ifjuságunknak a nemzet-
ért való lelkesedésben és hazafiságban le-
endő veveltetése végett községünkben egy
új iskolát állítsunk fel. Magunkra hagyatva
kizárólag saját erőnkre utalva, társadalmi
uton akartuk a kitűzött célt elérni, a mi-
ben biz atólag állott elő tünk az a kitaró
munkásság mely fáradozást nem ismerve,

* Feloivasta a szerző.

hosszú 30 évi gyűjtés és adakozás után a
szigetvári közokházaat megteremtette. — Ez
a példa vonzott, ez biztatott bennünket és a
diszgyűlés szónoka Duchon Ödön által fel-
ajánlott 1000 korona rövid hetek alatt 7000
koronát meghaladó összegre szaporodott ek-
ként a kezdet siker által buzdítva, mertük
hinni, hogy újabb munkásságunk és adako-
zások 25-30 év alatt megtermik gyümölcsét
és községünknek annyira hiányzó felsőbb ne-
velő és tanitézete beláthatlan időkre lesz
a hazafiságnak meleg ágya.

Lelkesedésünket fokozta az a tudal,
hogy minél tovább merengünk el községünk
multjának dicsőséges képein és minél tovább
leszünk ölbe tett kezekkel szemlélői annak a vi-
szafejlődésnek, melybefájdalom városunk jutott
annál kevésbé lesz utóbb erkölcsi és anya-
gi erőnk, hogy a romlás hatalmának ellene
szegülhessünk.

Midőn már teljesen beleéltük magunkat
abba a gondolatba, hogy gyűjtések után
hoszu idő multával fogjuk csak talán már
nem is mi, hanem egy emberöltő után ivadé-
kaink a kitűzött célt elérhetni: váratlanul
olyan hathatós segítséget kaptunk, hogy a
kődében alig-alig alakot öltő terv, élénken
kidomborodva, egész szépségben és a közeli
jövőben való keresztülvihetőség mezében
jelentkezett előttünk.

Bz a köz mely a szigetvári közokhá-
zat nagyobb adományával a megvalósulás
stadiumába segített, most ismét segélyünk-
re jött s e városban felállítandó polgri isko-
la ezeljára 60000 korona adományt tett le.
Ez a nemes lelkű ember, ez a lelkes hazafi
Turonji Biedermann Rezső lovag, Baranya
megyei Szentegát pusztai nagybirtokos, a ki
Abbáziában 1897. évi márcz. hó 30-án kelt
adomány levélben kinyilatkoztatta, hogy azon
meleg vonzalommal fogva, melylyel hazánk
történetében oly dicső multtal bíró Sziget-
vár község iránt viseltetik s azon érdeklő-
désnél fogva, melylyel annak anyagi és kul-
turális állapotát kíséri: elhatározta, hogy egy
Szigetváron felállítandó polgári iskola felépí-
tésére 6000 korona adományt tesz le

Ezen magasztos tényért községünk kép-
virelő testülete 1897. évi ápril hó 25. tar-
tott közgyűlésben hálás köszönetének kife-
jezése mellett — Nagyságos turonji Bieder-
mann Rezső urat egyhangú lelkesedéssel a
város diszpolgarává választotta, ugyan azon
évi május 22-én tartott képviselő testületi
közgyűlésében pedig elhatározta hogy ezen
község érdekeinek és jólétének előmozdítása
körüli szerzett oly sok érdemekért a hála
külsőképpen való megörökítése ezeljából a
nemes adakozó arcképét megfesti, ünnepé-
lyesen leleplezi, tanács-termében elhelyezi s
a fő-utcz nevét „Biedermann Rezső“ utczá-
ra vállóztatja át.

KEMÉNY MÓR

üzlete PÉCS

Király utca városház épületében

Kívánatra

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Hol tiszta gyapot Jäger ingek meleg nadrágok és kesztyük a
legjobb minőségű férfi ingek nagy választék kézimunka és kézimunka
kellékekben. — A legdivatossabb, nyakkendők óriási választékban kaphatók.
egyes cikkekből választékot is küldök.

A létesítendő polgári fiu iskola ügyének ily kedvezőre fordultával községünk képviselő testülete egész odaadással követett el mindent hogy ezen kulturális ügyet diadalra vezesse! — Nevezetesen 1897 november 1-én tartott képviselő testületi közgyűléséből kérvényt intézett Nagyméltóságos Dr. *Wlasics* Gyula vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz melyben azért a folyamodott hogy a község által a fentebb jelzett adomány felhasználásával felépítendő iskolát az állam vegye át s azt mint 3 kereskedelmi iskolával kapcsolatos négy osztályu polgári iskolát tartsa fenn és tanerővel lássa el. Ezt a kérvényt Méltóságos vízei *Tallán* Gyula vármegyei főispán ur utján terjesztetük fel a ki ügyünket hathatós befolyásával támogatni szives volt.

Ezen felterjesztésre a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter elutasító választ adott, kijelentvén azonban hogyha a polgári iskolát a község létesíti, annak fentartásához a következő tanévben 2000 korona államsegélyt ad.

Az elutasító válasz községünkre olyan leverőleg hatott hogy már-már végleg lemondunk azon tervről, hogy mostanában az iskolát felállíthassuk, amde ezen leverttség közepette egy férfit jött támogatásunkra, a ki nem kimélve a fáradságot, teljes odaadással dolgozott ügyünk sikere érdekében. Ez a lelkes férfi, ez a fáradhatlan ember *Olay* Lajos kerületünk országgyűlési képviselője.

Az ő közbejárásának eredménye az lett, hogy a közoktatásügyi miniszter ur, megújított kérvényünk következtében, ezen ügyet újabb tárgyalás alá vette s azt vélemény adávégett Somogy vármegye törvényhatóságához küldte be, a mely kérelem érdekében *Hegyessy* János járási főszolga bíró ur vezetése alatt a község és vidékének törvényhatósági bizottsági tagjaiból egy monstre küldöttség tisztelgett vármegyei fő és alispán uraknál a kiknek városunk iránt tanúsított jó akarata pártfogása következtében Vármegyénk köztörvényhatósága 1898 évi okt 10-én tartott közgyűléséből az iskola létesítése iránt többször nevezett miniszter urhoz felíratot intézett.

A dolgok ily kedvezőre változása folytán képviselő testületünk 1898 évi december 7-én tartott közgyűlésében összesen 4000 koronaért megvette azon két telket, melyen a polgári iskola immár felépített.

Községünk vezetésében itt változás állt be, mert miután Dr. *Szabó* István bíró lemondott, helyébe *Balogh* József választott meg bírónak.

1899. év elején községünk a közoktatásügyi kormánytól ismét elutasító választ kapott, mert nem talált oly nyomas érvet, mely Szigetvárot közép iskola felállítását — más hasonló kérelmekkel szemben indokoltá tenné, — községünk képviselő testülete azonban ennek dacára sem csüggedt el, hanem 1899. évi július 12-én egy nagy küldöttséget menesztett Nagyméltóságú Dr. *Wlasics* Gyula közoktatásügyi miniszter urhoz, esedezvén egy algymnasium felállításáért mire nevezett miniszter ur azon kijelentést tette, hogy al-

gymnasiumot sehol nem engedélyez hanem kérésünket egy polgári iskola esetleges felállítására tekintetéből beható tárgyalás alá veszi s a községet teljes jó indulatáról biztosítja.

Ezután a kaposvári kir. tanfelügyelő ur utján azon értesítést kaptuk, miként hajlandó a közoktatásügyi m. kir. miniszter ur a pénzügyi kormányzat illetve a törvényhozás hozzá járulása esetén Szigetvár községben egy állami jellegű polgári fiu iskolát felállítani, ha ezen iskola elhelyezéséről felépítéséről és behutorozásáról a község gondoskodik és biztosítván a kincstár részére ezen épület örökhasználati jogát. Ezeket a feltételeket községünk képviselő testülete 1900. évi július 29-én tartott gyűlésében lelkes örömmel el is fogadta.

Itt megjegyezni kívánjuk, hogy a polgári iskolának 7 osztályra való szervezését kértük,

1900. évi szeptember 11-én *Olay* Lajos országgyűlési képviselő urtól azon távirati értesítést kaptuk, hogy az itt létesítendő polgári iskola felállítására szükséges költségeket a miniszter tanács megszavazta, mire más nap közgyűlés tartatván képviselő testület egyhangulag kimondta, miként hálás köszönettel ismeri el, hogy a polgári iskola létesítésének kieszközlésénél az érdem főrésze *Olay* Lajos országgyűlési képviselő urat illeti, mert leginkább az ő odaadó lelkes buzgalmanak és erkölcsi támogatásának tulajdonítható, hogy községünk kulturális törekvése, a magas kormány méltánylására s ekként az iskola felállítása iránt benyújtott kérelem kedvező elintézésre talált.

Ezen elhatározásról jegyzőkönyvi kivonaton értesítetett, 1900. évi szeptember 22. pedig midőn közénk érkezett, — őt az egész város közönsége ünnepélyes fogadtatásban részesítette.

Hogy városunk életében új korszakot alkotó ezen kulturális intézmény oly hosszú és kitartó küzdelem után mégis létrejött ebben a legfőbb tényező Magyarország ez idő szerinti vallás és közoktatásügyi minisztere Dr. *Wlasics* Gyula, kinek nevéhez a népnevelés és közmívelődés magasatos intézményeinek egész láncolata fűződik, tehát az a lelkesedés, mely az itteni polgári iskola létesítéséért Szigetvár község részéről iránta nyilvánult: meglőn örökítve az által, hogy városunk képv. testülete 1900. évi október 2-án tartott közgyűlésében őt a polgári iskola felállításával szerzett és soha el nem hervadható érdemének elismerésül s az irányában táplált hála és tisztelet bizonyosságul Szigetvár város díszpolgárává kikiáltotta és megválasztotta, *Szell* Kálmán m. kir. miniszter elnökhöz, *Lukács* László m. kir. pénzügyminiszterhez, *Zsilinszky* Mihály államtitkárhoz és Dr. *Morlin* Emil közoktatásügyi miniszteri osztály tanácsához pedig jó akaratu támogatásukért hála és köszönő felíratot intézett.

Az iskola tervet költségvetést a vallás és közoktatásügyi miniszter ur *Herzeg* Zsigmond és *Baumgarten* Sándor budapesti műépítésszel készíttette el s ennek alapján az

összes munkák kivételére nyilvános árlejtés tartatott. Az iskola felépítése és felszerelése mintegy 130,000 koronába került, melynek fedezésére szolgált a Biederman féle adomány, felszaporodott kamataival, egyesek ajándéka s a község által megszavazott 60900 korona hozzájárulás.

Az építést 1901. márcz. hóban kezdtük s az anyira haladt, hogy az iskolát áldásos működésének a jelen tanév elején már át lehetett adni.

Ezekben irtuk meg a szigetvári állami polgári fiu iskola keletkezésének és létrejöttének történetét, a mint az iskola épületének alap falába azon imaszerű kérésel helyeztünk el: engedje meg az örök mindenható Isten, hogy ezen épület beláthatatlan időkig lehessen a nemzeti cultura temploma.

Az intézet hivatásáról. *Valentényi György* polg. isk. igazgató beszédének.

(kivouata.)

Mélyen tisztelt nagyrabecsült ünneplő
Közönség!

Midőn a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium kegyéből e helyet, mint ezen intézet vezetője elfoglalom, lehetetlen, hogy első sorban is legforróbb köszönetemnek ne adjak mélyen átérzett kifejezést a bennem helyezett s általam soha eléggé meg nem becsülhető bizalomért, ellenértékül pedig tanártársaim nevében is ünnepies ígéretet teszek, hogy mindazon kölelességet, melyek hivatásunkkal járnak a leghivebben fogjuk teljesíteni, s működésünkben mindig legfőbb törekvésünk leend a nagyméltóságú miniszteriumnak előlegezett bizalmát utólag a jövőben kiérdemelni s arra méltóképp rászolgálni.

S hogy ezen szent ideálunkat annál biztossabban megvalósíthassuk, kérve kérjük ezen intézet hivatott öreit: a nagytekintetű kir. Tanfelügyelőségünket, a mélyen tisztelt gondnokságunknak köztiszteletben álló tagjait, ne zárkozzanak el tőlünk. nyujtsanak segédkezet terhes hivatalunk méltó betöltéséhez, legyenek részeseivé a nevelés szent ügyének. Hisz valamint mi ugy önök is jót tudják, hogy ez az egyetlen életpálya, hol mindenkinek tetszésére lenni hasztalan törekvés. Ez egyetlen életpálya, hol az emberek különféle természete s műveltsége folytán a legodaadóbb szorgalom és kitartás mellett is az elismerés palmaága nem ritkán töviskoszoruvá válik.

Azonban a bennünk helyzet bizalom, szeretet leend azon erő a mely minket terhes hivatalunk méltó betöl-

tésében megtántorodni nem enged. Mi alkalmazkodni akarunk ezen ősi nemes város mindenrendü polgárához.

Ma már csak az boldogul, főleg az ipari, kereskedelmi és gazdasági pályán, aki gyakorlati ismeretei mellett szellemileg is képzett. Ezeknek birtokában lehet majd megszüntetni a megújuló panaszokat.

Az iskola pedig a mely az ipari, kereskedelmi és gazdasági pályára készülő ifjunak a legalaposabb, a legmegfelelőbb irányu kiképzést nyújtja, az a *polgári iskola*.

Ebben az iskolában található fel a polgári osztály azt az oktatást, mely leginkább alkalmazkodik életszükségletéhez. De nemcsak ügyes iparosokat szorgalmas gazdát és értelmes kereskedőt nevel ezen iskola, hanem alkalmazható, becsületes és tevékeny állami megyei, városi köztisztviselőket magán hivatalnokokat is.

Ezen iskola már eddig is megbecsülhetlen szolgáltatásokat tett a közoktatásügynek, a hazának s mivel mindezt legmostohább viszonyok között képes volt megtenni, ezáltal még csak világosabban mutatta meg életképességét.

Erről tanuskodik a nagyméltóságú közoktatási miniszterünknek mult évi költségvetéséből tett azon kijelentése, hogy a polgári iskolák s tanulóinak száma 44526.

Ebből is látni, hogy az országnak nagy szüksége volt ezen iskolára, a mely saját erejével oly népszerűsége telt szert, melyről megkezdésekor alig mert álmodni.

Lesz tehát egy valódi magyar nemzeti középiskola, a mely be fogja bizonyítani, hogy a mint megfelelt földadatának a multban, úgy meg fog felelni az a jövőben is.

Adja az Isten!

Ezek után pedig *Wlasics Gyula* vallás és közokt.-ügyi miniszter érdemeit méltatja a szónok és befejezéséül így szól.

Most pedig hozzátok szólok édes tanítványaim. Édes hazánk reményét ti képezitek; ezért főtörekvésünk leendő zsenge szivetekben a bazaszeretetet szent lángját megnyújtani s nagyra nevelni! azért áldozzuk majd egész valónkat értelmek többoldalu kiművelésére s munkabírástok megedzésére, hogy mint e hazának leendő polgári képesek legyetek egykor a tiszta hazaszeretetet édes hazánk minden zugába átültetni,

Készüljete tehát már zsenge korotoktól ezen iskolában a nagy feladatára.

Hódoljatok az ujabbkor szellemének, melynek jelszava: a béke, a munka, a szeretet.

Legyetek olyanok, mint a dolgos méhraj hisz nem vagytok utolsók sem észre, sem erőre. Isten nevében rajta hát előre.

Éljen a haza!

Éljen a király!

Az ünnepély.

A fellobógozott és ünnepi díszit öltött városban, Zriny sas fészkeben nagy ünnep volt ma. Ez a nagy ünnep a polgári iskola felavatási ünnepe volt. Melyről a következőkben számolunk be.

Délelőtt ünnepélyes Isten tisztelett a rom. kath. pléb. templomban melyet *Erdélyi János* lakócsai esperes pléb. fényes segédlettel celebrált. A mise kezdette előtt *Erdélyi* esperes a következő szép és lendületes beszédet tartotta az oltárnál melyből a következőket jegyeztük fel.

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Nincsen nép amely annyira szeretné hazáját mint a magyar. Tartsa meg a Mindenható szép hazánkat ez az imádság fakadoz száz ezrek ajkán. És ez imája a magyarnak. Továbbá Zrinyi ki itt mártír halált szenvedett legyen példánk nekünk. Ismeri a magyart mind a barát szereti az ellenség féli és tiszteli. Ma az eszmék harcza folyik, s nem a kard dönti el a nemzetek sorsát, hanem a toll a műveltség miként Zrinyi feltudta magát áldozni a hazáért aként mi is utolsó csepp vérünkig tudjunk áldozatot hozni. Büszke lehet Szigetvár és vidéke ezen iskolára melyből szülő reméli, hogy oly magyar emberek kerülnek ki, kik derek polgárai lesznek e hazának.

Végül hála adó imával kapcsolatban kéri a Mindenhatót hogy adja áldását e hazára.

A szép és hazafias szellemben tartott beszéd általános tetszéssel találkozott.

A mise alatt férfi és női énekkar egyházi énekeket adott elő, amely énekkarban részt vettek *Wiedermann Berta* és *Mariska Bözenbach Erzsike* kisasszonyok. *Stefan Gyula Papp János*, *Kozáry Ede*, *Biró Ferencz*, *Gyenis Ferencz*, *Kain Károly*, *Péter Ferencz* és *Zucsek*. — Szép volt *Wiedermann Berta* „Ave-Maria“ soló éneke valamint a *Zucsekkel* való duettje.

A misén részt vett az előjáróság a testületek a hivatalok a tanulók tanítóik vezetése alatt. A közönség a templomot zsufolásik megtöltte.

Ezek után a vendégek és az egész közönség a polg. iskola torpa termébe vonult, ahol *Fehérváry Gyula* ev. rev. lelkész tartot-

ta egyháza részéről a felavató beszédet.

A bibliából vett idézettel kezdé szépen átgondolt beszédét, melyben foglalkozik a tanuló ifjuság neveltetésével a jótékony adakozóval, s mind azokkal kik az iskola létrehozásán fáradoztak. Hazafias szellemben tartott beszédét imával végezvén, a reformált egyház nevében felavatottnak nyilvánította. Beszédjét megelőzőleg az ifjuság Hymnust énekelt, *Valentényi Leó* kaposvári gimn. tanuló zongora kísérete mellett.

Most Dr. *Mandl Ármín* főrabbi mondott hasonlatokban gazdag és szép beszédet, melyből a következőket írjuk.

Isten dicsőítésével kezdi a szónok beszédét és hálát ad, hogy a mai napot megérhetük. Minden iparosra minden művészre és mindazokra kik, hozzájárultak e szent épület emeléséhez áldást mond.

Szól még a vallásosságról a békéről. S végül a király a kormány és az áldott magyar hazára esd áldást a Mindenhatótól.

Ezután Dr. *Szabó István* városi képviselő ünnepi beszéde következet, melyet lapunk első oldalán vezérezikül közlünk.

Ezen beszéd után pedig Dr. *Gulyás Ferencz* tanfelügyelő a miniszter meghatalmazottja beszélt. Szólván a közönséghez és beszéde keretében kifejti hogy a Dunántul már rég nélkülözött egy polg. iskolát. A melyet azonban Szigetvár ma megkapott, és ez *Vlasics Gyula* vallás és közokt. miniszternek köszönhető. Nem különben lovag *Turonyi Biedermann Rezső* alapítottunk és mind azoknak kik hozzájárultak. Végül szavait az igazgató és tanári karhoz intézte. És Isten áldását kívánja az átvett intézetre.

Az intézet hivatásáról beszélt most *Valentényi György* igazgató, mely beszédet lapunk más helyén találják meg tisztelt olvasóink. (Az igazgató beszédét kivonatban közöljük.)

Ugyszintén az iskola keletkezésének történetét is máshelyütt olvashatják lapunkban olvasóink, melyet *Vargha Sándor* városunk jegyzője olvasott fel.

Alkalmi beszédet tartott az intézetnek egy kis növendéke ifj. *Vargha Sándor* e szép kis beszéd, melyet bátran elmondott a kis fiu így hangzik.

Nagyságos Kormány képviselő Ur!

Az örömtől elérékenyülve és az édes bizalomtól bátorítatva kérem magas Vendégeinket hogy egyszerü, de mélyen átérzett gyermeki szavakkal röhasan le tanulóitársaim nevében az igaz hálát, amu atyai, magasztos gondoskodásáért, melylyel a magas kormány ilyen szép és kedves helyet adott nekünk jövő boldogságunk megalapítására.

Most köszönhetjük meg ezt legközvetlenül, a midön ilyen díszes ünneppel adják át iskolánkat azoknak, akik után már rég sóvárgott a mi minden jóra fogékony szívünk s a kiket a magas kormány kegye ide rendelt, hogy sziveinket nemesítsék és az erkölcsi tökéletlenségektől megóvja, elnémet pedig a hasznosak és szükségesek ismeretével gazdagítsák.

Mi pedig szent fogadást teszünk, hogy kifogástalan magaviseletünkkel és ernyedetlen szorgalmunkal arra fogunk törekedni, hogy gyermeki szívünkben termékeny talajra kerül-

jen az a mag, melyből a legszebb fa, az igaz hazaszeretet hatalmassá lehet. Ezt a hazaszeretett hálaképen akarjuk mi ezen épületből kivinni.

Isten minket úgy segítse!

Éljen a haza, éljen a király!

Végül a szózatot énekelte a tanuló ifjuság.

Az ünnepély délben ért véget.

A banketten elhangzott felkészítőket és az estélyről szóló tudósításunkat valamint a felülfizetők névsorát helyszűke miatt lapunk jövő számában fogjuk közölni. A mulatság lapunk zártakor a hajnali órákban még javában folyik.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Olay Lajos kerületünk orsz. gyűlési képviselője pénteken este a 8 órai vonattal a polg. iskolai ünnepélyre városunkba érkezett.

— **A polg. iskolában elhelyezett emlék tábla.** I. Ferencz Jozsef uralkodása Széll Kálmán miniszterelnöksége Dr. Wlasics Gyula vallás és közoktatásügyi minisztersége idejében akkor midőn Olay Lajos volt e kerület orsz. gyűlési képviselője Turonyi Biedermann R. lovag és többek anyagi hozzájárulásával Baumgarten Sándor építész tervei szerint és művezetése mellett építettett Szigetváron Ocsodál János építőmester által 1901. ik évben.

— **Egyházmegyei hir.** A megyés püspök az üresedésben levő szajki plepania javadalom adminisztrátorává Frei János volt papnöveldéi lelkiigazgatót nevezte ki.

— **Tiszti orvosi vizsga.** A Kolozsvárott tartott tiszti orvosi vizsgálaton Siklósi Albert dr. baresi orvos tiszti orvosi képesítést nyert.

— **A Zrinyi szobor bizottság új elnökül** lovag Turonyi Biedermann lemondása folytán járásunk főszolgabírója Hegyessy János lett egyhangulag az e hó 4-iki megye gyűlésen megválasztva. — Biedermann lovag lemondásában hangsúlyozta hogy a tőle telhető anyagi áldozattal hozzá fog járulni a szobor költségeihez. Miért is ezton is elismerés illeti a nemes férfiut. — Remélünk és bizunk az új elnök agilitásában és szeretjük hinni, hogy a szobor bizottság működésének mielőbb látható eredménye lesz.

— **Forgalmi akadály.** Valóban furesa-forgalmi akadály volt e hó 4-én Almamellék állomás közelébe. A Kaposvár felől jövő személyvonat előtt ugyanis nyugottan feküdt egy cifra szőrű tehen. Hiába figyelmeztette vészjelekkel éles füttyel a mozdony vezető a jámbor riskát de az csak nem mozdult. Mit volt mit tenni, hát leszállt a gépről és elzavarta a kényelmes fekhelyéről a tehenet. Ezek után pedig mert késés volt, vigan robogott a vonat végállomására Szigetvárra.

— **A tilosban vadászott** e héten egy szép holdvilágos estén Weber Antal almamelléki polgár. Nyulpecsenyére fajt a foga, de amint meglátta Aschenbrenner uradalmi ellenőrt, hát el ment a gusztusa. Mert a fia-

tal buzgó ellenőr lefegyverzé a vadorzót, és átszolgáltatta a bíróságnak, hogy megtorolja a nemes szenvedélyt, mely Webert elragadta, nő meg azért is, hogy a Biedermann uraság vadállományát megdézsmálta.

— **Megnyuzott ember.** Megyénkben Csombárd község határában történt hogy 3 kóbor cigány rettenetes boszut állt az erdő örön, ki falopáson érte őket. Az erdő közepén földre teperték. összekötötték és a hátáról a bőrt lefejtették. Haldokolva találták meg az arra járók. A cigányokat még nem fogták el.

— **Meghalt a börtönben.** Lapunk fenn állása óta állandóan foglalkoztunk Mozsgó és vidéke rémével Magyar Gyulával, ki notórius betörő és tolvajvolt. Sokszor is jött össze ütközésbe a büntető törvény paragrafusával de szántalan esetben büntetlenül siklott ki az igazság szolgáltatás keze alól mert mindig konokul tagadott, de azért mégis eleget ült ő kigyelme. Taval történt, hogy összezördült a feleségével, ki bánatában kifakadva, kijelentette, ha másként nem bánik vele, hát feljeleníti, hogy ő követte el a vidéken történt betörések egész sorozatát. Többek közt Szt Lászlón ő fosztott meg, egy éjszaka 4 szobát tartalmától ő törte fel a vendéglő pinczjét stb. Egy szomszéd hallotta az asszony fenyegetéseit és rögtön jelentést tett az illetékes hatóságúnál. Daczára a súlyos bizonyítékoknak Magyar még mindig tagadott. Mindamelet a kaposvári törvényszék 18 hav börtönre ítélte el. Ezt azonban nem tölthette ki egészen. mert bűnös lelke egy jobb világba költözött. Halálhíre, bizonyára örömet kelt Mozsgón és vidéken, mert olyan embertől szabadultak meg, ki állandó rettegésben tartotta őket.

— **Zsebtolvajnök.** Papp Mihályné szül. Vörös Ilona kutas asszony amint e hó 2-án d' e. az utczán haladt ekkor körülvette 4 ismeretlen asszony kik beszélgetni kezdtek vele s több dolgokat kérdeztek tőle. Mire ő szívesen adott felvilágosítást. De amint haza ért ámulva vette észre, hogy zsebéből 24 K 64 filléryi pénze eltűnt. Jelentést tett az esetről. A csendörök nyomoznak s állítólag hárfás cigánynök voltak a tettesek.

— **Egy nemzetközi betörött** fogott el a héten a pécsi rendőrség ifj. Funk János cipész segéd személyében, ki helyben Czibober István cipész mesternél szabadult fel. Funk álnév alatt össze kóborolta az egész világot, s mindenütt csak szerét ejthette betöréseket követett el több társával. Így Pécsen is éppen akkor csípték el, midőn egy cipész üzletet feltört. Amint ha'juk itt is vannak büntársai, akik után most a szigetvári főszolgabíró a pécsi rendőrséggel együtt nyomoz. A főbíró a csendörökkel együtt utazik hogy kinyomoza a gazembereket, minthogy a betörő banda tagjai több városban is laknak a nyomozás Eszékig is elterjed, és sensatiós letatőztartások várhatók.

— **Iskola helyett a korcsmába jár** a német ujfalusi nebuló sereg. Hja haladunk a korral, a felvilágosultság korszakában mindent szabad, így gondolkodnak a szülők. De

nem látják be, hogy a kora érett gyümölcs rendszeren ferges szokott lenni s idő előtt le-
hul a fáról. Az ottani tanítók jelentést adtak be a tanfelügyelőhöz ez esetről intézkedtek is, hogy az előjáróság változtatson a helyzeten, de mi sem történt. Az előjáróság oda se hederített. Most pedig majd e hó 14-én fog szigoruan elbánni a gondatlan szülőkkel és mindazokkal a közigazgatósági hatóság kik anyára majom szeretettel csügnek drága csemetéiken. — Példaadásul szigoru büntetést is érdemelnének.

KÖZGAZDASÁG.

□ **Terméketelen gyümölcsfák termővé tétele.**

Gyakran előfordul gyümölcsösökben az az eset, hogy egyes fák, különösen az idősebbek nem teremnek s a kivágatás sorsára jutnak. — Az ily fákat egy kevés utánjárásal nagyon könnyen termőkké tehetjük, ha a következőkép cselekszünk.

Télen a fa koronájának fél átmérője a fa törzse körül 1-2 ásonyom széles, 3 ásonyom mélységű körárkot ásunk s az ebben látható gyökereket éles késsel lemet-
szük. — Ezután az árokból kidobott földet, illetve annak egy részét összevegyítjük műtrágyával elegyített komposztfölddel s az árokot újra kitöltjük.

A metszési helyeken rostos gyökerek képződnek, melyek az erőteljes földből sokkal több táplálékot képesek felvenni, mint az oly fák gyökerei, melyek nem voltak metszve. — Ezen eljárás által tavaszal a fa fejlődése visszatartatik a gyümölcsrügyek fejlődése pedig elősegítettik.

Tanácsos lesz ezenkívül évenként vagy a tél folyamán, vagy rügyfakadáskor jó trágyával megöntözni a fát oly formán, hogy az öreg fa idejéhez mérten minden egyes évre egy öntöző kanna trágyalevet öntünk annak tányérjára.

Magát az egész eljárást minden harmadik évben kell ismételni mert körülbelöl az az idő, a mely alatt a fa körül levő gödörben a föld tápanyaga kimerül.

Csaknem valamennyi gyümölcsfa meghálálja az ilyen kezelést, kivételt legfeljebb a mandulafa, a diófa és a szelid gesztenyefa képez.

Ma, a midőn a gyümölcs mind keresetebb exprotezikké válik nagyon is hálados dolog a fent körülirt eljárás alkalmazása, mert roppant nagy mértékben képesé teszi az a fákat bő termés előállítására s ezzel jelentékeny jövedelem emelésre.

Kiadja a szerkesztőség.

3028 sz.
tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vukó Illés és családtagjai társai végrehajthatóknak Balog Farkas Kati és társai végrehajtást szenvedők elleni 102 korona tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék, (szigetvári kir. járásbíró) területén levő istvádi község határában fekvő és az istvádi 672 sz. tjkvben A I 1-12 rzs. alatt felvett 1/3 telekre az utóajánlati árverést 2376 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi december hó 7. napján délelőtti 9 órakor Istvádi község** házában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 139 K 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett évfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár 1901. évi október hó 11-én.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Vásárhelyi
kir. aljárásbíró.

3060. sz.
tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ocsodál Gusztáv végrehajthatóknak Vagner Gyula és társa végrehajtást szenvedők elleni 64 korona tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében (szigetvári kir. járásbíró) területén levő és Zsibót község hatá-

rában fekvő és a zsibóthi 429 sz. tjkvben felvett 374 hrsz. szőlőre 1111 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az **1901. évi november hó 23. napján délelőtti 9 órakor a kir. járásbíró telekkönyvi** iródájában megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan 2148 korona becsárának 10%-át vagyis 214 K 80 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett évfolyammal számított és az 1881-évi november hó 1. 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár, 1901. évi október hó 11-én.
A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Vásárhelyi
kir. aljárásbíró.

A pemetfü cukorkának számos utánzása lévén e helyen legközelebb megjelöljük azon gyógyszerárakat, hol az eredeti RETHY-féle készítmény kapható.

Lederer M.

kárpitos és diszitő

Király-utca 20. Hattyu épülettel szemben.

Ajánlja a világon legjobb szabadalmazott

ÁGYDIVÁNT,

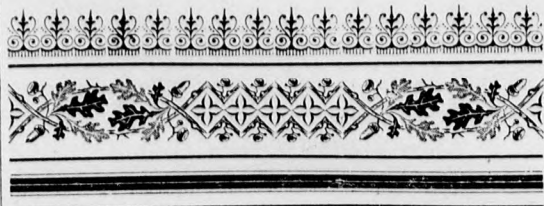
mely ágyat pótol, továbbá ágygyá átalakítható és izléses fauteuil, mely nappal csinos fauteuil és este egy pillanat alatt ágygyá átalakítható.

Továbbá mindenféle egyéb

kárpitos és diszitő

munkák olcsón és izlésesen készíttetnek

Külön osztály tapéta munkákra.

Meglepő olcsó árakon vásárolhatók

FEHÉR BÉLA

butorraktárában

PÉCS, apácza-u.

a takarékpénztári új palotában

a legjobb és legszebb kiállítású

asztalos és kárpitos butorok

Hitelképes egyéneknek

részletfizetésre is.

Káldor E.

Füzőgyáros

Pécs, Király-utca 19. szám

(Vasváry-féle ház)

A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlja kizárólag saját készítésű nagy füzőraktárát, hol kész füzők 2-koronától kezdve kaphatók.

Mérték utáni megrendeléseket kizárólag finom francia anyagból és valódi halcsonttal 16 k-tól kezdve a világ összes létező legújabb szabásai szerint, gyorsan és pontosan eszközlők.

Tisztítások és javítások elfogadtatnak.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek és kívánatra próbálás végett több füzők azonnal küldetnek.

Mérték vételnél elég a derék-, mell- és csipő-bőség, minden leszámítás nélkül, jól álló ruhaderék felett véve.

1790. sz.

I-1901.

Pályázati hirdetemény.

Szent-László községben megüresedett **szülésznői** állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása a következő :

Évi fizetés 100 korona, lakbér 40 korona és minden szülési eset után 2 korona.

A választás Szent-László község bírása házában **f. hó 26-án d. e. 10 órakor fog megejtetni.**

Szent-László 1901 november 6-án.

Nagy Gyula
jegyző.

Romics Mihály
bíró.

Minden háziasszony és anya

üdvözölhető, aki az egészség,
takarékos-ág és jóízre való
tekintetből a Kahrlein r-féle
Kneipp-maláta kávé (mely
csak az ismert eredeti cso-
magokban valódi) használja.

Kozáry Ede

Könyvnyomda-Könyvkötészet és papirkereskedése

SZIGETVÁROTT.

Ajánlja diszes levélpapirjait dobozokban irodai papírok nagy választékban.

Szövet minták és árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. Mérték szerinti megrendelések 24 óra alatt készíttetnek.

Alapítotott 1845.

Őszi és téli idényre:

Teljes férfi-öltöny,
férfi-felöltő, Raglan, Ulster, Havelok,
télikabát, városi-bunda,

utazó-bunda, gazdasági és vadász-kabát, (Mikadó) szörmebéléssel, lábzsák, hálóköntös.

Fiu- és gyermek felső kabát őszi és téli idényre.

Tengerész-kabátok, tengerész-öltönyök, czélszerű iskola öltönyök, Korcsolya-kabátok

➡ Szabott árak. ➡

Neumann M.

kész férfi, fiu- és gyermekruhák telepe

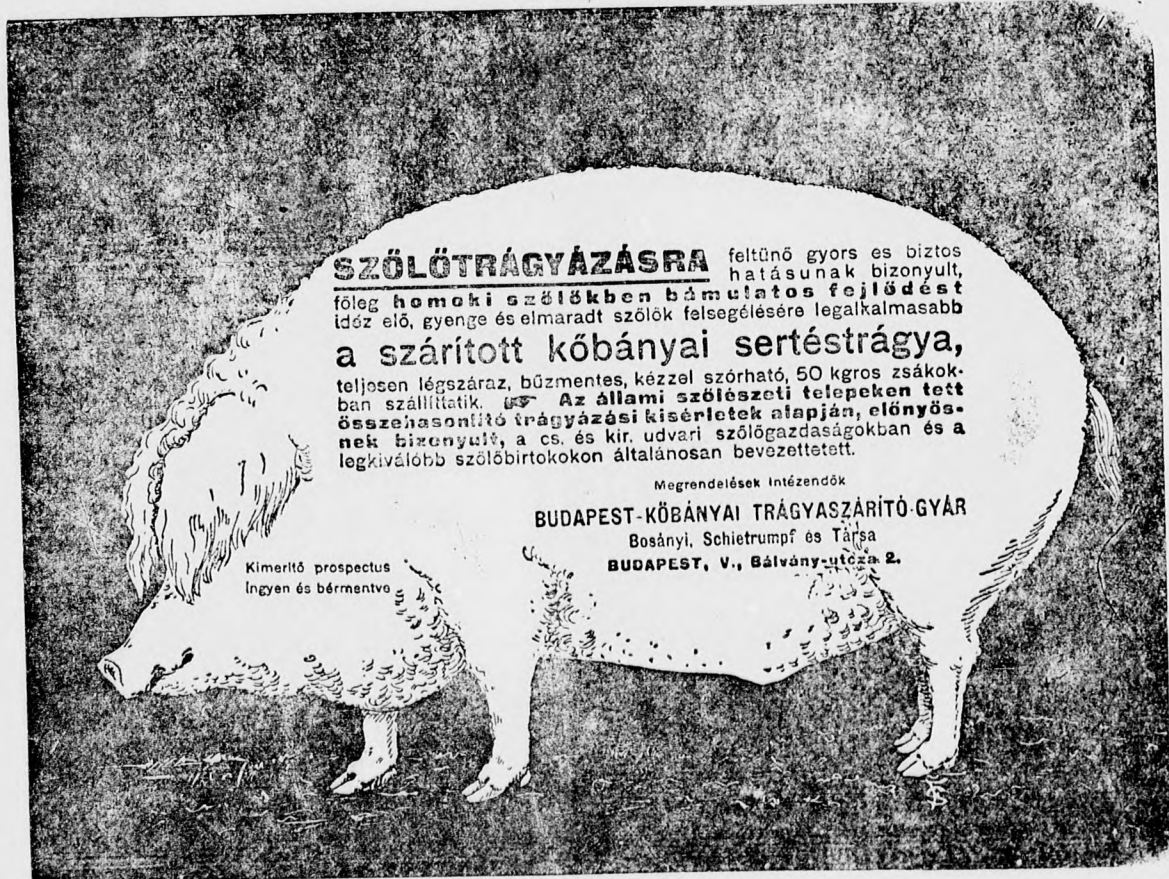
PÉCS, Széchényi-tér, Takarékpénztári-palota.

Központi áruház Magyarország részére **Budapest Muzeum-körut I.**

„ „ Ausztria „ **Bécs, Kärntnerstrasse 19.**

Fiókraktárak:

Debreczen, Arad, Nagyvárad, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Fiume, Pozsony, Kassa,
Trieszt, Szófia, Sarajevo, Nisch, Kolozsvár stb.

SZŐLŐTRÁGYÁZÁSRA feltűnő gyors és biztos hatásának bizonyult, főleg homoki szőlőkben bámulatos fejlődést idéz elő, gyenge és elmaradt szőlők felségelésére legalkalmasabb a szárított kőbányai sertéstrágya, teljesen légszáraz, bűzmentes, kézzel szórható, 50 kgros zsákokban szállítatik. Az állami szőlészeti telepeken tett összehasonlító trágyázási kísérletek alapján, előnyösnek bizonyult, a cs. és kir. udvari szőlőgazdaságokban és a legkiválóbb szőlőbirtokokon általánosan bevezettetett.

Megrendelések intézendők
BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓ GYÁR
Bosányi, Schietrumpf és Társa
BUDAPEST, V., Bálvány-utca 2.

Kimerítő prospectus
Ingyen és bérmentve

Hirc...ket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.